

272841 - Koca, eşini tehdit ve korkutma amacıyla sen boşsun dedi

Soru

Eşimin uyumsuz hal ve hareketlerinden dolayı onunla tartışırım çok aşırı kızgınlık esnasında onu boşanmayla tehdit ederim. Bun konuda niyetim sadece yaptığı işin tehlikenin farkına varmasıdır. Kesinlikle boşanma niyetiyle yapmıyorum. Böylece bazen tartıştığımızda hep boşanmayla tehdit ederek sen boşsun diyorum, hatta bir keresinde eşim Hindistan’daydı ona şu şekilde yazı yazdım: eğer laf dinlemezsen seni boşayacağım, daha sonrasında sen boşsun diye yazdım. Allah’a yemin ederim ki tüm tartışmalarımızda (yazılı- sözlü) söylemlerimde kesinlikle onu boşamayı kastetmedim. Bu bağlamda kızgınlık esnasında sarf ettiğim boşama sözlerin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Erkek eşin kadın eşine: “sen boşsun” demesi açık ve net bir boşama eylemidir. Söylenen sözün niyetine bakılmaz, korkutma ve tehdit kastı geçersizdir. Kelime anlamını bildiğin halde eşine sen boşsun dediğinde boşanma kelimesi geçerli olur.

Ancak uyuyan veya bayılan bir kişi farkına varmadan ve lafzını kastetmeden boşama kelimesini kullansa boşanma gerçekleşmez, aynı şekilde yabancı bir kimse anlamını bilmediği boşanma kelimesini telaffuz ederse boşanma gerçekleşmez.

Ancak boşanmayı kastetmediği halde kelimenin anlamını bilerek kelimeyi telaffuz ederse boşanma gerçekleşir.

El Karrafi “Elfuruk” kitabında 3/163

şöyle demiştir: Fakihlerin açık boşamada niyetin şart olduğunu demelerin anlamı; lafzın söylenmesinde kasıttır, böylece dil sürçmesi konusu bundan istisna edilir, örnek olarak bir adam “Tarik” adında olan eşine yanlışlıkla “Talik”(Boş anlamına gelir.) diye çağırırsa boşanma gerçekleşmez.

Açık bir sözle boşamakta niyetin şart olmadığını söyleyenlerin amacı ise: boşama sözcüğünü boşanma niyetiyle kullanmasını kastederler, niyet açık boşama sözcüğünde icma ile aranmamaktadır, ancak niyet boşanma niyetiyle kullanılan kinaye sözcükleri için geçerlidir.

Şayet boşamadan sonra eşinize tekrar dönmüşseniz ve tekrar sen boşsun demişseniz bu durum size iki boşama olarak sayılır. Bu hüküm söz ile yapılan boşama için geçerlidir. Yazı ile boşama ise ancak boşama niyetiyle geçerli olur çünkü yazı kinaye olarak sayılır. Daha detaylı bilgi için («**72291**») nolu sorunun cevabına bakınız.

“Eğer laf dinlemez isen seni boşayacağım” sözü ise, geleceğe yönelik bir tehdittir, eğer sözünden çıkar ve sende onu boşarsan boşama gerçekleşir, ancak sözünden çıkmaz ve sende boşamazsan sadece bir tehdit olarak kalır.

İkincisi:

Kızgınlık esnasında boşama sözleri ise üçe ayrılır: alimlerin ittifakıyla bazen geçerli olur, yine alimlerin ittifakıyla bazen geçerli olmaz, bazı durumlarda da ihtilaflıdır. Bu da kızgınlığın şiddeti ve türüne göre olup daha önce («**45174**») ve («**22034**») nolu soruların cevaplarında açıklanmıştır.

Sonuç olarak: insanı his ve idraktan çıkaran kızgınlıkta boşama sözcükleri geçersizdir, aynı şekilde insanı boşanmaya iten şiddetli kızgınlıkta boşanmada geçersizdir, çünkü o adam sakinleşse ve normal şartlarda olsa boşanmazdı.

Bunun üzerine eğer sadece aşırı kızgınlıktan dolayı boşama sözleri sarf etmişsen o kızgınlık olmasaydı boşamayacaktın o zaman boşama geçerli değildir. Ancak şayet kızgınlığın alışılmış bir durum ise o zaman boşanma gerçekleşir.

Sana nasihatimiz bulunduğun yerde şer’i bir mahkemeye gitmendir, eğer yoksa ilim ehli müftülere gidip olan bitenleri açıklarsın ve sarf ettiğin sözcükleri açıklarsın böylece sana daha detaylı bir fetva verir. Ancak eğer eşini de beraberinde götürürsen daha iyi olur.

En doğrusunu bilen Allah’tır.